

سال ۲۰۱۶ در سینما و ادبیات

با پایان سال میلادی، منتقدان برترین‌های سال را گردآوری و معرفی می‌کنند؛ در حوزه سینما بهترین فیلم از نگاه مجله فرانسوی «کایه دو سینما» و «سایت‌اند ساوند» مجله فیلم بریتانیا بی، فیلم «تونی از دمان» ساخته فیلمساز زن آلمانی مارن اده انتخاب شد. سال گذشته رمان‌های بسیاری منتشر شدند اما بهترین اثر داستانی از نظر انثالو کالونو «کتابی است که گفتنی‌هایش هرگز تمامی ندارد» بنا بر این فهرستی از کتاب‌های داستانی منتشر شده در سال ۲۰۱۶ است که بیشترین تاثیر را بر خواننده گذاشته و ذهن آنها را روشن‌تر کرده است. معرفی کردیم، اغلب این آثار در جشنواره‌های ادبی از جمله من بوکر تحسین و تقدیر شده‌اند.

برترین‌ها

حضور پر رنگ سینمای فرانسه در فهرست برترین‌ها

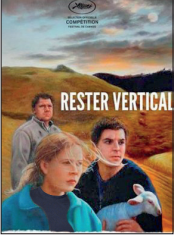
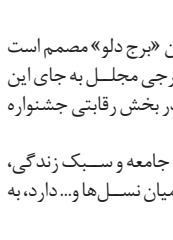
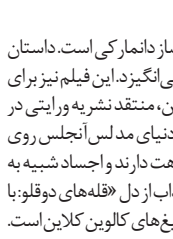
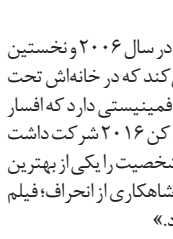
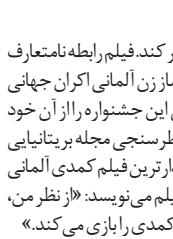
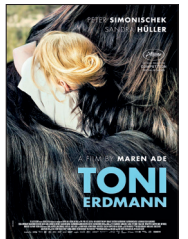
ده فیلم برتر ۲۰۱۶ از نگاه منتقدان کایه دو سینما

بهار سرلک

مرگ خواننده محبوب راگ

سال ۲۰۱۶ با مرگ دیوید بویی آغاز شد؛ او دو روز بعد از سالروز تولد ۶۹ سالگی‌اش و در دهم ژانویه از دنیا رفت. این خواننده راگ پیش‌ساز و شخصیت محبوب موسیقی، پس از ۱۸ ماه کشمکش با سرطان کبد چشم از جهان فرو بست.

در گذشت

دوم نومیتر، لئونارد کوهن از دنیا رفت. این شاعر و رمان‌نویس کانادایی که بیشتر برای خوانندگی و ترانه‌سرای قطع‌هایی همچون «سوزان» شناخته می‌شد، در ۸۲ سالگی درگذشت. یک ماه پیش از مرگش، آخرین آلبومش «تاریک‌تر می‌خواهی» را منتشر کرد.

در گذشت

دوم نومیتر، لئونارد کوهن از دنیا رفت. این شاعر و رمان‌نویس کانادایی که بیشتر برای خوانندگی و ترانه‌سرای قطع‌هایی همچون «سوزان» شناخته می‌شد، در ۸۲ سالگی درگذشت. یک ماه پیش از مرگش، آخرین آلبومش «تاریک‌تر می‌خواهی» را منتشر کرد.

مرگ اسطوره موسیقی

سول وفانک

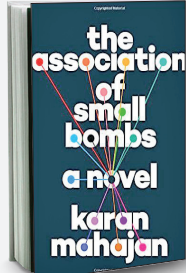
در ماه آوریل مرگ غیرمنتظره برینس رقم خورد. اسطوره موسیقی سول و فانک که به خاطر نوآوری‌هایش و ظاهر آراست‌اش به شهرت رسید، پرنس در صبح روز پنجشنبه ۲۱ آوریل ۲۰۱۶ بر اثر زه‌ده‌دوری در مصرف مواد مخدر در خانه‌اش در شهر مینیاپولیس درگذشت.

۱- «انجمن بمب‌های کوچک»

نوشته کاران ماهاجان

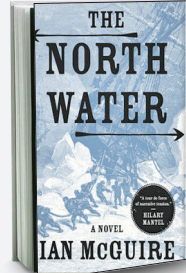
کاران ماهاجان، رمان‌نویس هندی بارهان «انجمن بمب‌های کوچک» به فهرست نامزدهای نهایی جایزه کتاب ملی راه یافت. داستان هوشمندانه، شگفت‌کننده و غیرقابل پیش‌بینی با جمله تئوریت کسمیری در بازار دهلی شروع می‌شود و سپس زندگی شخصیت‌هایی را که تحت تاثیر این ماجرا قرار گرفته‌اند، دنبال می‌کند؛ دیپا و ویکاس خورنا که کودکش در این حمله از دنیا رفته‌اند و دوست مزجوج این پسران یعنی منصور که به رادیو کالیسم سیاسی اعتقاد دارد. همانطور که در این روایت می‌خوانیم هیچ کس و هیچ چیز از این بمب‌جان سالم به در نمی‌برد؛ نه انسانیت‌ها، نه سیاست‌ها و نه حتی ایمان‌ها.

۲- «آب شمالی»

نوشته ایان مک‌گوایر

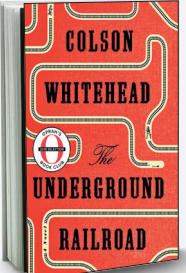
ایان مک‌گوایر با تصویری وحشیانه، بی‌رحم و خشن داستان دکتر جراح ایرلندی قرن نوزدهمی را که در عرشه کشتی شکار نهنگ به مقصد شمالگان با روانی فاسدی روبه‌رو می‌شود، بازگو می‌کند. او با نثری شوم و تندتیز، خسرونی را با لحنی ظالمانه و حتی با لذت که نشانی از ادبیات تاریخی دارد، توصیف می‌کند. تصور کنید جوزف کنراد و کورمک مک‌کارتی در بندری محزون بایکدیگر روبه‌رو می‌شوند و سرشان را به نشانه اینکه یکدیگر را شناخته‌اند، تکان می‌دهند. این کتاب به فهرست اولیه نامزدهای جایزه من بوکر سال ۲۰۱۶ راه یافته بود.

۳- «راه آهن زیرزمینی»

نوشته کالسون واپت‌هتد

در رمان شجاعانه‌ای که استعاره‌ای که سادگی‌اش آن را برجسته می‌کند، واپت‌هتد فرار پسردهای را با راه آهن زیرزمینی تصور می‌کند؛ راه‌آهنی که در آن لکوموتیو، واگن‌باری و مسوولان قطار دیده می‌شوند. با تغییر کوچکی در چشم‌انداز واپت‌هتد، داستان به مکان‌های تازه‌ای در روایت‌های برده‌داری تبدیل می‌شود. حرف تازه‌ای برای گفتن دارند، سفر می‌کند؛ حرف‌هایی که از گناه‌های بنیادی آمریکا و شیوه‌هایی که تاریخ سپاه‌بوستان اغلب به وسیله اروپای سفید پوست تحریف شده است، صحبت می‌کند. کتاب «راه‌آهن زیرزمینی» برنده جایزه کتاب ملی در بخش داستان نویسی شده است.

۴- «گیاهخوار»

نوشته جان کانگ

رمان «گیاهخوار» نول کوتاه سه قسمتی نوشته هان کالون، نویسنده ایرلندی جنوبی است که در سال ۲۰۰۷ منتشر شد اما دورا اسمیت، مترجم آمریکایی در سال ۲۰۱۶ آن را به انگلیسی برگرداند که جایزه من بوکر بین‌المللی بخش ادبیات داستانی را از آن خود کرد. در رمان پرتنی‌ها کانگ، زن‌خانه‌داری که ظاهری عادی دارد - حتی همسرش او را «در انجام هر کاری به شدت عادی» توصیف می‌کند - پس از اینکه خوابی ترسناک و عشق‌مادری چقدر قدرتی دارد، بی‌ارزشی زندگی زنان یکی از درون‌مایه‌های دردناک این داستان است. این داستان قالبی تمثیلی پیدا می‌کند و انکار خون‌زن خانه‌دار شدید و سوزن‌زالی می‌شود.

۵- «جنگ و تریانتین»

نوشته استفان هر تماتز

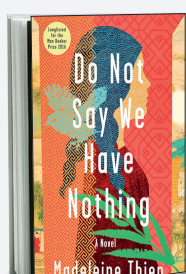
استفان هرتماتز، نویسنده بلژیکی با الهام از یادداشت‌ها و یادگاری‌های پدر بزرگش، نقاشی بلژیکی که در جبهه این کشور و در جنگ جهانی اول خدمت کرده است، با شیوایی تمام خاطرات دیوید، جی. سیالارد «جنگ و تریانتین» گزارش می‌کند و در عین حال مکان‌هایی را که در آن باورپذیری متن، ابتکار، تخیل با هم درمی‌آمیزند، کشف می‌کند. او داستان‌های پدر بزرگش را با گزارش‌های ملاقاتش به‌عمل‌هایی که به‌شدت این مرد به‌عنوان همسر و پدر و همچنین هنرمند، کمک کرده است، ترکیب می‌کند و در نهایت کتابی استادانه درباره خاطرات، هنر، عشق و جنگ خلق می‌کند.

۶- «نگو چیزی نداریم»

نوشته مادلن تاین

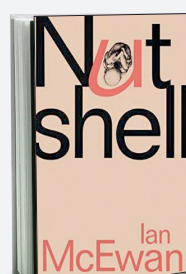
رمان خواندنی و محزون مادلن تاین درباره وحشت‌های حاصل‌شده از انقلاب فرهنگی چین است. رمان «نگو چیزی نداریم» اینچنین شروع می‌شود: «هر یک سال، پدرم دو بار ما را ترک کرد. نخستین بار برای خاتمه دادن به ازدواج دومین بار وقتی بود که خودکشی کرد.» این رمان شما را تحت کنترل خود در می‌آورد و باعث می‌شود تا پایان داستان کتاب را زمین‌نگارید. از سوی دیگر این رمان دنیای موزیسین‌های کلاسیک آماده نبرد و ستاره‌های موسیقی پاپ شیجاع و مخالف را به تصویر می‌کشد. این کتاب به فهرست نهایی نامزدهای جایزه من بوکر ۲۰۱۶ راه یافته بود.

۷- «پوسته»

نوشته ایان مک‌ایوان

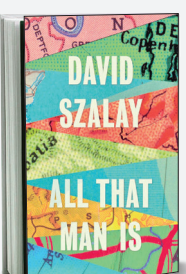
داستان این رمان چیزی کمتر از فرضیه‌ای خنده‌دار ندارد: داستان بازگویی نمایشنامه «هملت» اثر ویلیام شکسپیر از زاویه دید نوآرادی است که در رحم مادرش به سر می‌برد. او که قرار است روزی به دنیا بیاید (با دنیا بیاید و شاید «بودن یا نبودن» او بحث این رمان است) حرف‌های مادرش را با عمویش کلود، استراق سمع می‌کند. رمان «پوسته» که زاویه دیدی سلفه‌ای در دنیای ادبیات دارد، داستانی کلاسیک از قتل و فریب‌نوشته یکی از استادان داستان‌سرایی است. این رمان دلیلی برای اثبات قلم درخشان و گسترده‌ی قوه تخیل مک‌ایوان است.

۸- «تنها چیزی که انسان هست»

نوشته دیوید زالای

قدرت زالی مسجورکننده است. در کتابی که عنوانی طلعنه‌آمیز دارد، مجموعه ۹ داستان کوتاه مرتبط درباره ۹ مردی است که در مراحل مختلف زندگی خود هستند و دور از خانه به سر می‌برند؛ مردانی که مدام برای فهمیدن معنای زنده‌بودن می‌جنگند؛ زالی در این کتاب از کارگری طبقه متوسط تا دانشجو، از خودراضی، از بازنده‌های میانسالی تا تروتمند روسی به ذهن شخصیت‌هایش قدم می‌گذارد. او ناب‌قدم و با بی‌رحمی پیش می‌رود و در هر داستان شخصیت محوری داستان پیرتر و دلسردتر از شخصیت قبلی داستان می‌شود.

۹- «بخشش»

نوشته ناتاشیا دتون

رمان گیرا و قدرندانه‌ای از نویسنده‌ی نوآزم فوگلم درباره برده‌های فراری، دختری که هرگز برای او مادری نخواهد کرد و مرد مقدسی که فرزند او را بزرگ می‌کند. دنون با عزت نفس و با استعدادی که در خلق تعلیق دارد، با قلیش فکر می‌کند و نشان می‌دهد برده‌داری چه زحری برای خانواده‌ها داشته است. میانسالی تا تروتمند روسی به ذهن شخصیت‌هایش قدم می‌گذارد. او ناب‌قدم و با بی‌رحمی پیش می‌رود و در هر کتاب داستانی جهانی از آزادی، عشق و مادرانگی دارد که با صدايي شیوا و خالص روایت می‌شود.

۱۰- «شیرجه از ارتفاع زیاد»

نوشته جان‌اتان لی

رمان «شیرجه از ارتفاع زیاد» درباره نقشه‌قتل مبارک‌گارت تاجپر در سال ۱۹۸۴ و در گردن‌هسته برایتون است. زیبایی این کتاب نه تنها در نثر آن بلکه در جسارت نوشتن چنین داستانی است. البته باید آسیب‌پذیری داستان و شخصیت‌های جذاب را در نظر داشت. برای رمانی که از قتل فردی سیاسی حکایت می‌کند، لی در «شیرجه از ارتفاع زیاد» نگاه مختصری به سیاست داشته است. این رمان پرتزدهای تاثیرگذار از اعتماد‌های از هم پاشیده، گناه و شیطانی و چگونگی تبدیل شدن انسان‌ها به قسمتی از تاریخ است.

